

Érkezett: 2005 NOV 14.

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ORSZÁGGYŰLÉSE
ALKOTMÁNY- ÉS IGAZSÁGÜGYI BIZOTTSÁG

Zárószavazás előtti módosító javaslat

Dr. Szili Katalin asszony
az Országgyűlés elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Házsabály 111. §-a alapján az Alkotmány- és igazságügyi bizottság a személy- és vagyonvédelmi, valamint magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló, az Országgyűlés 2005. május 2-ai ülésnapján elfogadott, de a 36/2005. (X. 5.) AB határozatból következően ki nem hirdetett T/13634/141. számú törvényhez (a továbbiakban: Törvény) az alábbi

z á r ó s z a v a z á s e l ő t t i m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

terjeszti elő.

1. A Törvény 30-31. §-ai az alábbiak szerint módosulnak:

„30. § (1) A vagyonőrzési feladatokat ellátó személy az elektronikus megfigyelőrendszer működése útján kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt a kötelezettségeit meghatározó szerződés keretei között, a szerződésből fakadó kötelezettségei teljesítése céljából, az Avtv. szerinti adatvédelmi jogok érvényesítése mellett, illetve e törvényben meghatározott korlátozó rendelkezések betartásával készíthet, illetve kezelhet. E tevékenysége során a vagyonőrzési feladatokat ellátó személy adatkezelőnek minősül.

(2) A vagyonőrzési feladatokat ellátó személy elektronikus megfigyelőrendszert kizárólag magánterületen, illetve a magánterületnek a közönség számára nyilvános részén alkalmazhat, ha ehhez a természetes személy kifejezetten hozzájárul. A hozzájárulás ráutaló magatartással is megadható. Ráutaló magatartás különösen, ha az ott tartózkodó természetes személy a magánterület közönség számára nyilvános részén a 28. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően elhelyezett ismertetés ellenére a területre bemegy, kivéve, ha a körülményekből egyértelműen más következik.

[3) Magánterület közönség számára nyilvános részén kép-, hang, valamint kép- és hangfelvételt csak akkor lehet készíteni, ha ahhoz a természetes személy kifejezetten hozzájárul. A hozzájárulás ráutaló magatartással is megadható, amely hozzájárulás az emberi méltóságot nem sértheti.]

(3) Nem alkalmazható elektronikus megfigyelőrendszer olyan helyen, ahol a megfigyelés az emberi méltóságot sértheti, így különösen öltözőben, próbafülkében, mosdóban, illemhelyen, kórházi szobában és szociális intézmény lakóhelyiségében.

[(4) Az (1) bekezdés irányadó a távfelügyeleti rendszer, adat- és informatikai védelemre irányuló biztonságtechnikai rendszer működése közben rögzített adatok kezelésére és felhasználására.]

(4) A vagyonőrzési feladatokat ellátó személy a távfelügyeleti rendszer, adat- és informatikai védelemre irányuló biztonságtechnikai rendszer működése körében adatot a kötelezettségeit meghatározó szerződés keretei között, a szerződésből fakadó kötelezettségei teljesítése céljából, az Avtv. szerinti adatvédelmi jogok érvényesítése mellett, illetve e törvényben meghatározott korlátozó rendelkezések betartásával rögzíthet, illetve használhat fel. Ezen adatok kezelésére egyebekben a 31. §-ban foglaltak irányadók. E tevékenysége során vagyonőrzési feladatokat ellátó személy adatkezelőnek minősül.

31. § (1) Az elektronikus megfigyelőrendszernek kép-, hang-, vagy kép- és hangrögzítést is lehetővé tevő formája az emberi élet, testi épség, személyi szabadság védelme, a veszélyes anyagok őrzése, az üzleti, bank- és értékpapírtitok védelme, valamint vagyonvédelem érdekében [akkor] alkalmazható, ha a megbízás teljesítése során fennálló körülmények valószínűsítik, hogy a jogsértések észlelése, az elkövető tettenérése, illetve e jogsértő cselekmények megelőzése, azok bizonyítása más módszerrel nem érhető el, továbbá e technikai eszközök alkalmazása elengedhetetlenül szükséges mértékű, és az információs önrendelkezési jog aránytalan korlátozásával nem jár.

[(2) A magánterület közönség számára nyilvános részén rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt felhasználás hiányában legfeljebb harminc nap – a pénzügyi szolgáltatást, kiegészítő pénzügyi szolgáltatást, jelzálog-hitelintézeti tevékenységet, befektetési szolgáltatási, tőzsdai tevékenységet, értékpapírok letéti őrzését, értékpapír letétkezelését, elszámolóházi tevékenységet, biztosítási, biztosításközvetítői, biztosítási szaktanácsadási tevékenységet, illetve postai pénzforgalmi közvetítői tevékenységet, postai készpénzátutalást, belföldi és nemzetközi postautalvány-felvételt és kézbesítést folytatóknak a feladataik ellátásához szükséges, közönség számára nyilvános magánterületének védelme esetében pedig legkésőbb hatvan nap – elteltével meg kell semmisíteni, illetve törölni kell.]

(2) A rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt felhasználás hiányában legfeljebb a rögzítéstől számított három munkanap elteltével meg kell semmisíteni, illetve törölni kell.

(3) A rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt felhasználás hiányában legfeljebb a rögzítéstől számított harminc nap elteltével meg kell semmisíteni, illetve törölni kell, ha a rögzítésre

a) nyilvános rendezvényen az emberi élet, testi épség, személyi szabadság védelme;

b) nyilvános rendezvényen, közforgalmú közlekedési eszköz állomásán, megállóhelyén (pl. vasútállomás, repülőtér, metrómegállóban) terrorcselekmény és közveszélyokozás megelőzése;

c) a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szerint legalább jelentős értékű pénz, értékpapír, nemesfém, drágakő biztonságos tárolása, kezelése, szállítása érdekében kerül sor.

(4) A rögzített kép-, hang, valamint kép- és hangfelvételt felhasználás hiányában legfeljebb a rögzítéstől számított hatvan nap elteltével meg kell semmisíteni, illetve törölni kell, ha a rögzítés célja

a) a pénzügyi szolgáltatást, kiegészítő pénzügyi szolgáltatást;

b) jelzálog-hitelintézeti tevékenységet,

c) befektetési szolgáltatási, tőzsdei tevékenységet,

d) értékpapírok letéti őrzését, értékpapír letétkezelését,

e) elszámolóházi tevékenységet,

f) biztosítási, biztosításközvetítői, biztosítási szaktanácsadási tevékenységet,

g) postai pénzforgalmi közvetítői tevékenységet, postai készpénzátutalást, belföldi és nemzetközi postautalvány-felvételt és kézbesítést

folytatóknak a feladataik ellátásához szükséges, közönség számára nyilvános magánterületének védelme.

[(3)] (5) A (2)–(4) bekezdés szerinti felhasználásnak az minősül, ha a rögzített kép-, hang-, vagy kép- és hangfelvételt, valamint más személyes adatot bírósági, vagy más hatósági eljárásban bizonyítékként felhasználják.

[(4)] (6) Az, akinek jogát, vagy jogos érdekét a kép-, hang-, vagy a kép- és hangfelvétel, illetve más, személyes adatának rögzítése érinti, a (2), a (3), illetve a (4) bekezdésben foglaltaknak megfelelően a kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvétel, illetve más személyes adat rögzítésétől számított három munkanapon, harminc, illetve hatvan napon belül jogának vagy jogos érdekének igazolásával kérheti, hogy az adatot annak kezelője ne semmisítse meg, illetve ne törölje. Bíróság, vagy más hatóság megkeresésére a rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt, valamint más személyes adatot a bíróságnak vagy a hatóságnak haladéktalanul meg kell küldeni. Amennyiben megkeresésre attól számított harminc napon belül, hogy a megsemmisítés mellőzését kérték, nem kerül sor, a rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt, valamint más személyes adatot meg kell semmisíteni, illetve törölni kell, kivéve, ha a **[(2)] (3) vagy a (4)** bekezdésben foglalt határidő még nem járt le.

[(5)] (7) A rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt, valamint más személyes adatot csak az a személy- és vagyonvédelmi tevékenységet végző személy jogosult megismerni, akinek ez a szerződésből fakadó kötelezettségei érvényesítéséhez szükséges, és a jogsértő cselekmény megelőzése vagy megszakítása érdekében mellőzhetetlen. A rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt, valamint személyes adatot kezelő, vagy egyéb okból annak megismerésére jogosult személy- és vagyonvédelmi tevékenységet végző személy nevét, az adatok megismerésének okát és idejét jegyzőkönyvben kell rögzíteni.”

2. A Törvény 73. §-az alábbiak szerint módosul:

„73. § Az e törvényben meghatározott hatósági eljárásra és ellenőrzésre [az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény] a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.”

3. A Törvény 75-76. §-ai az alábbiak szerint módosulnak:

„75. § (1) E törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel – a kihirdetését követő harmincadik napon lép hatályba.

(2) E törvény

a) 14–16. §-ai és 18–21. §-ai [2005. július 1.] 2006. március 1. napján;

b) 3–13. §-ai, 17. §-a, 33. §-a, 37–72. §-ai, és 77. §-ának (1) bekezdése [2006. január 1.] 2006. június 1. napján;

lépnek hatályba.

[(3) E törvényt – a (2) bekezdésben meghatározottak kivételével – a hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.]

[(4)] (3) Az e törvény hatálybalépését megelőzően kiadott működési engedélyek és igazolványok [2006. július 1-ig] 2006. december 31-éig érvényesek.

76. § (1) A vállalkozás keretében végzett személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamaráról szóló 1998. évi IV. törvény (a továbbiakban: Vszvmt.)

a) 13–20. §-ai, [46-49. §-ai] 46–47. §-ai és 49. §-a e törvény hatálybalépésével egyidejűleg;

b) 10–12. §-ai [2005. július 1.] 2006. március 1. napján

[c] 1–9. §-ai, 20/A.–45. §-ai 2006. január 1. napján]

hatályukat veszti.

(2) A Vszvmt. 2006. június 1. napján hatályát veszti.

[(2)] (3) A külföldiek önálló vállalkozóként történő gazdasági célú letelepedéséről szóló 1998. évi LXXII. törvény 7. §-a 2006. [január 1.] június 1. napján hatályát veszti.

[(3)] (4) A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény és a kapcsolódó jogszabályok módosításáról szóló 2000. évi CXXXVI. törvény, továbbá a vállalkozás keretében végzett személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozó tevékenység szabályairól, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamaráról szóló 1998. évi IV. törvény módosításáról szóló 2001. évi XXIII. törvény

a) 2. §-a és 4. §-ának b) pontja 2006. [január 1.] június 1. napján;

b) 3. §-a e törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti.

[(4)] (5) A lőfegyverekről és a lőszerokről szóló 2004. évi XXIV. törvény 21. §-ának (4) bekezdése 2006. [január 1.] június 1. napján hatályát veszti.”

4. A Törvény 78. §-a az alábbiak szerint módosul:

„78. § Felhatalmazást kap a belügyminiszter, hogy

a) a működési engedélyre és igazolványra, a kiadásuk iránti kérelemre,

b) – a pénzügyminiszterrel egyetértésben – e törvény hatálya alá eső tevékenység engedélyezésével és az igazolvány kiadásával kapcsolatos igazgatási szolgáltatási díjra,

c) a felelősségbiztosítási szerződésre,

- d) az e törvény hatálya alá eső tevékenységet folytatók rendőrhatalósági ellenőrzésére, a jogsértés esetén alkalmazható intézkedésekre,
 e) a 31. § [(5)] (7) bekezdésében meghatározott jegyzőkönyvre,
 f) a pályaalkalmassági vizsgálatra

vonatkozó részletes szabályokról rendeletet alkosson.”

I n d o k o l á s

A személy- és vagyonvédelmi, valamint magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló törvény 30. §-ának (3) bekezdését, 31. §-ának (2) bekezdését és 31. §-ának (4) bekezdését a Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága a 36/2005. (X. 5.) határozatában alkotmányellenesnek találta. A zárószavazás előtti módosító javaslat (a továbbiakban: javaslat) célja a Törvény alkotmányellenességének kiküszöbölése.

Az Alkotmánybíróság határozatában kifogásolta, hogy a Törvénynek az elektronikus megfigyelőrendszerre vonatkozó szabályozása éppen ott a legáltalánosabb, ahol a megfigyelésből fakadó alapjogi sérelmek kiküszöbölése a jogalkotó célja. Ha a törvényi szabályozás csupán az elvont alkotmányossági mércét ismétli meg, ez önmagában nem felel meg az alapjogi korlátozást lehetővé tevő törvénnyel szemben támasztott követelményeknek. Az alapjogi korlátozásnak az elérendő cél és az alkalmazott eszköz viszonyában határozott törvényi rendelkezésen kell alapulnia. A javaslat ezért a 31. § (1) bekezdésében részletesen meghatározza, hogy milyen céllal lehet elektronikus megfigyelőrendszert alkalmazni.

Az Alkotmánybíróság kifogásolta, hogy a Törvény az érintett hozzájárulását csak a felvétel készítéséhez követeli meg, a rögzítés nélküli megfigyeléshez nem, és hogy a hozzájárulás ráutaló magatartással is teljesíthető. Jelen módosítás ezért arra tesz javaslatot, hogy a Törvény a rögzítés nélküli megfigyeléshez is írja elő az érintett hozzájárulását, ezen kívül pedig közelebbről meghatározza, mit kell ráutaló magatartáson érteni. Az AB határozat szerint ugyanis a ráutaló magatartás meghatározása a törvényalkotó feladata.

Az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy alkotmányos alapjogot sért az a törvényi feltétel, hogy az érintett személynek az alapjogi korlátozáshoz ráutaló magatartással történő hozzájárulása akár ahhoz is elegendő, hogy őt intim helyzetben megfigyeljék. Jelen javaslat kizárja az intim helyzetben való megfigyelést, és példálózó jellegű felsorolással teszi konkrétá a tilalmat.

Az elektronikus megfigyelőrendszer által rögzített felvételek tárolási idejét illetően az AB határozat kiemelte, hogy az általános őrzési időtartam szabályozásában a Törvény nem tesz különbséget az egyes vagyonőri tevékenységek, illetve az őrzött létesítmény jellege tekintetében, továbbá azt sem veszi figyelembe, hogy a védett vagyon értéke mekkora, és milyen szinten veszélyeztetett. Nem csak a megbízó tevékenysége lehet releváns az őrzési időtartam meghatározásában, hanem a konkrét vagyonvédelmi helyzet is. A tulajdon általános védelmét meghaladó mértékű (az emberi élet, testi épség, személyi szabadság veszélyeztettségében megnyilvánuló alapjogvédelmi igény megalapozza az információs önrendelkezési jog erőteljesebb – a felvétel hosszabb időtartamú őrzésében megjelenő – korlátozását. Hasonló megítélés alá esik az is, ha a megvalósított adatkezelés – a tulajdon technikai értelemben vett védelmén túlmenően – alkotmányosan védett célhoz, a közrend, a

közbiztonság védelméhez köthető. Ennek megfelelően a javaslat – miután a 31. § (1) bekezdésében szabályozta, hogy egyáltalán milyen feltételek között kerülhet sor rögzítésre – a felvételek megőrzését három munkanapig teszi lehetővé. Kiemel viszont olyan eseteket, ahol a rögzítést nem pusztán a tulajdon általános veszélyeztetettsége indokolja, és ezekben az esetekben lehetővé teszi a felvételek harminc napig tartó megőrzését. A Törvény azon rendelkezéseit, amelyek bizonyos feltételek fennállása esetén hatvan napig tették lehetővé a felvételek tárolását, a javaslat tartalmilag nem érinti, mivel az Alkotmánybíróság ezen rendelkezések ellen nem emelt kifogást.

A 31. § (6) bekezdésének értelemszerű, a szövegkoherenciából következő módosítását javasolja jelen indítvány. Ugyancsak szükséges a Törvény hatálybaléptető rendelkezéseinek módosítása, mivel egyrészt a 2005. július 1-jei hatálybalépés már nem lehetséges, másrészt pedig a törvény alkalmazása hosszabb felkészülési időt igényel, mint amennyi a Törvénynek az Országgyűlés által elfogadott szövege alapján rendelkezésre állna.

A Törvény 73. §-ának módosítása azért szükséges, mert időközben hatályba lépett a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény, és hatályon kívül helyezte az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvényt, amelyre a Törvény 73. §-a hivatkozott.

Budapest, 2005. november 14.

Vastagh Pál

Dr. Vastagh Pál
elnök